

NAPOLEON - INRIKESPOLITIK

Napoleon etablerar en diktatur i tre steg – 1799; 1802 och 1804

1799 – KONSULATET

TRE KONSULER

FÖRSTA KONSUL = NAPOLEON

1802 SYSTEM

NAPOLEON – KONSUL FÖR LIVET

1804 - KEJSARE

UTBILDNING

1802 – LYCÉES - elitskolor

1808 – UTBILDNINGSMINISTERIUM – Centraliserad statlig kontroll av skolsystemet

NAPOLEONISK UTBILDNING

Grundskolor (écoles populaires) – lokala kommunernas ansvar men det fanns många privata skolor (religiösa)

Gymnasier (écoles centrales) – lokala kommunala gymnasier – och privata skolor (religiösa)

Gymnasier – Lycée – en elitskola (ungefär 30 stycken i hela Frankrike)

EKONOMI

Fram till 1806 finansierade Napoleon sina arméer utan att använda sig av höga skatter och Frankrike hade inte några större skulder eller en hög inflation. Bakgrunden till denna framgångsrika ekonomi var:

- *En central statskassa som administrerade och övervakade skatte tjänstemän och prefekter*
- *Utgifter och inkomster övervakades noggrant och registrerades*
- *Frankrikes centralbank reglerade penningmängden*
- *Metallvaluta (silver franc) ersatte papperspengar*
- *Indirekta skatter och tullavgifter höjdes för att få in pengar till statskassan (Tobaks-, alkohol- och saltsskatter fyrdubblades)*

Stöd från borgarklassen (skatt på jordinnehav ändrades ej – räntor betalades på statsskulden)

Plundring från utländska erövringar finansierade arméerna, höll priserna låga och gav många människor en anställning. Detta gjorde det möjligt för Napoleon att balansera budgeten.

1806–1811 – EKONOMISKA PROBLEM: Efter 1806 minskade plundringarna och Frankrike börjar få ekonomiska problem. De enorma arméerna var dyra. År 1810 var skulden så stor att Frankrike nästan var bankrutt. Inflation, banker som kollapsade, företag gick i konkurs och stigande arbetslöshet. Skatterna fördubblades. 1811 drabbades Frankrike av dålig skörd vilket påverkade brödpriset. De ekonomiska kriserna drabbade framförallt den stora medelklassen som nu vände sig mot Napoleon ...

Jämfört med Storbritannien såg vi ingen tillväxt inom jordbruks-, industri- och transportavdelningarna. Födelsetalen var också låga. Den ryska kampanjen (1812) berövade Frankrike ungefär en tredjedel av unga män i äktenskapsåldern. Kapitalet var begränsad och tekniken var inte speciellt väl utvecklad. Jordbruksmetoderna var gammaldags. Jordbruksproduktionen ökade en del men det berodde på mer areal. Det fanns egentligen ingen industriell utveckling. Inga stora fabriker - mestadels en förindustriell småskalig hemindustri. Mekaniseringen hade inte startat i någon större skala. De industriella lönerna minskade och sjönk samtidigt som priser och skatter ökade. Frankrike led också av ett dåligt transportsystem, vilket innebar att eventuella vinster från det kontinentalsystemet inte kunde användas på ett bra sätt.

KONTINENTALSYSTEMET: Det var omöjligt att genomdriva kontinentalsystemet och smuggling blev mycket vanligt. Den franska flottan var svag och systemet drabbade handelsområdena i Atlanten såväl som skeppsbyggnadsindustrin (Storbritannien styrde haven). De positiva effekterna märktes i inlandet och i söder. Handeln med de tyska och italienska staterna samt öst utvecklades. Det gav också de franska industrimännen en skyddad marknad. Erövrade områden var tvungna att köpa franska varor till höga priser. Kontinentalsystemet kom att innebära förlust för Napoleon:

1. Kampanjen mot Spanien berodde delvis på att han försökte genomdriva kontinentalsystemet

2. Kampanjen mot Ryssland var också kopplad till ett försök att genomdriva kontinentalsystemet. Påverkades Storbritannien av kontinentalsystemet? Till viss del – Storbritanniens ekonomi var stark, men kontinentalsystemet orsakade viss nöd. Exporten minskade och Storbritannien saknade guld för att betala för importen.

RELIGION: Under den franska revolutionen ser vi en nedgång i förhållandet mellan Frankrike och den katolska kyrkan (påven). Eftersom majoriteten av den franska befolkningen var katolsk insåg Napoleon behovet av att kontakta och bygga upp en god relation med påven. 1801 undertecknades ett konkordat mellan Napoleon och påven Pius VII. Konkordatet innehöll följande:

- Påven erkändes som ledare för den katolska kyrkan
- Den franska staten skulle betala och utse prästerskap och ledande positioner inom kyrkan (biskopar - ärkebiskopar)
- Det katolska prästerskapet skulle lyda under den franska staten
- Kyrkan skulle inte få tillbaka jord (från konfiskeringarna under revolutionen)

Med detta avtal blev katolicismen återigen den officiella religionen. Napoleon hade flera motiv för detta - han ville se till att rojalisterna och kyrkan inte skulle slå sig samman mot hans styre och han ville skapa sin egen dynasti och ville därför stöd från påven för den nya kungliga familjen. Napoleon förstod också att kyrkan förblev en kraftfull institution, så det var viktigt att den franska regeringen kunde kontrollera den. 1802 presenterade han en lag som gav honom befogenhet att utse biskoparna. Han kunde sedan använda dem för att uppmuntra värnplikt, för att vidarebefordra regeringspropaganda och förordningar och framför allt för att försäkra sig om sin egen position – auktoritet.

PROBLEM: 1806 uppstod viss spänning mellan Napoleon och påven eftersom Frankrike förändrade katekesen och helgonförklarade Napoleon (16 augusti blev Saint Napoleons dag). Det faktum att Napoleon var tolerant gentemot protestanter och judar orsakade mer spänning.

Fick NAPOLEON STÖD FRÅN PRÄSTERNA? I början fick Napoleon stöd från prästerskapet - de stod officiellt bakom armén och staten. Att undvika värnplikt var emot Guds vilja och unga män som försökte fly från militären fördömdes och de nekades bikt. En del präster förblev rojalister (för Bourbon-dynastin). Efter några år började kyrkan vinna inflytande. Utbildning och privata religiösa skolor blev mycket populära. Prästerskapet motsatte sig att bara vara statliga tjänstemän och började kritisera staten. Napoleons annektering av den påvliga staten (och arresteringen av påven) 1808–09 gjorde inte deras relation bättre...

CENTRALISERING OCH KONTROLL

PREFEKTER OCH POLIS: Napoleons kontroll över Frankrike baserades på hans starka armé, hans polisstyrka och prefekterna. Varje departement (distrikt) hade en prefekt ("guvernör") som utsågs av Napoleon. De såg till att skatter samlades in, värnplikt genomfördes och rapporterades om eventuell opposition mot Napoleon. Detta gjordes genom inrikesministeriet och polisen. Prefekterna var också ansvariga för censur och propaganda. Joseph Fouché, "polisminister" mellan 1799-1810, blev mycket viktig för Napoleon. Hans polisstyrka skulle spionera på individer, söka efter desertörer, övervaka fångelser, agera som censorer och tillhandahålla ständig underrättelse om allmänheten. Fouché var tvungen att skicka dagliga rapporter till Napoleon! Så Napoleon använde inrikes- och polisministeriet med Fouché och prefekterna för att kontrollera Frankrike. Utöver detta hade han också sina egna spioner. Dessa spionnätverk såg till att Napoleons fiender inte störde regimen.

LAG: Rättssystemet omorganiserades under Napoleon. Särskilda nya domstolar inrättades. Politiska domstolar behandlade opposition mot staten och militära domstolar behandlade terrorister. 1810 ökade regeringen sina befogenheter genom att återinföra fängelse utan rättegång. Domare utnämndes vanligtvis för livet, men de övervakades noga. Civillagen (Code Napoleon) förenade Frankrikes lagsystem 1804. Lagen hävdade manliga rättigheter, särskilt i äktenskap och egendom ("*en fru är skyldig sin lydnad mot sin man*"). Kvinnors status blev sämre i det nya lagsystemet. Napoleon fortsatte att reformera lagarna. Arbetet med att kodifiera lagar avslutades när handels-, brotts- och strafflagen publicerades. Lagarna skyddade de nya fastighetsägarna som i gengäld fortsatte att stödja Napoleon (fram till ekonomins kollaps när han kraftigt ökade deras skatter).

CENSUR: Regeringen höll ett fast grepp om dokument, böcker, teatrar, konstnärer och information - allt var under statlig kontroll. Om de publicerade nyheterna inte behagade Napoleon och hans ministrar skrev de om dem. 73 politiska tidskrifter som fanns några år tidigare blev nio! Bokhandlare, förläggare och redaktörer fick hårda straff om de försökte ignorera censuren. Teatrar var tvungna att ha en statlig licens. Konstnärer, arkitekter och skulptörer anställdes för att framförallt visa Napoleons prestationer (som Jacques-Louis David). I denna mycket centraliserade stat hade Napoleon en enorm personlig makt.